

B2-páholy

Szinte tarthatatlan, hogy valakit Sanyikának hívjanak meglett korú emberként, az ország egyik legjelentősebb költőjeként, Nobel- és egyéb, soha meg nem kapott világdíjak várományosaként. Pedig valahogy ráállt az ember szája erre a sanyikázásra, és természetesebbnek tűnt fel, mint a Sándor vagy a Sándor bácsi, ha róla beszélt az ember. Szemben persze senki sem sanyikázta „le”, de a háta mögött, ha nem volt jelen, mindenki csak Sanyikaként emlegette föl. És nem azért, mert aprócska volt, mint egy gyerek, és a hangja is magas volt, mintha örökösen mutálna. De a gyerek, a gyermek szó, azt hiszem, kulcsfontosságú motívum ebben a sanyikázásban. Amelyben soha nem volt kicsinyítés, soha nem volt bratyizás, soha nem volt lekezelés, lesanyikázás, még a háta mögött sem... Honnan és hogyan is lehetett volna, amikor egy költőóriásról volt szó, ezzel mindenki tisztában volt, olyan író, aki a legapróbb szösszenetében is lelki, eszmei és filozófiai hegyeket tudott megmozgatni. A lelke maradt meg egész életére gyermeknek, a világra rácsodálkozása, a tisztasága és naivsága. Olyan ember volt, akinek fölösleges lett volna bárki részéről is hazudni, hiszen elhitt mindent, amit mondtak neki és ami hihetőnek tűnt fel számára – akkor pedig nincs tétje egyetlen hazug mondatnak sem. Ha feltétlenül elhiszik a kimondást, ha a hallgató bizalma megrendíthetetlen a megszólalás tisztasága felé. Gyerekerseket írt, pedig, saját bevallása szerint, nem is szerette igazán a gyerekeket. És ebben sincs semmi kivetnivaló. Egy költőnek nem feltétlenül kell szeretnie a gyerekeket, leginkább gyermekül kell tudnia, ha gyerekersekkel rukkol elő. Kényszerből akár, az elhallgatás elől menekülve az elhallgattatás éveiben, akár. (Amúgy pedig, megfigyelhető az is, hogy a gyerekek nem igazán szeretik a gyerekeket, sokkal inkább a felnőttekhez vonzódnak...)

Utoljára a lakásán találkoztunk. Vargha Balázs vitt oda, intéznivalója volt Sanyikával. Egy pokróccal letakart pamlagon ülve fogadott bennünket, szürke zakójára kihajtott fehér ingben, elnyűtt, kitérdelt kék mackónadrágban, fehér zokniban, törökülésben ücsörögve a heverőn. Sok mindenről szó esett, de már nem emlékszem, hogy miről. Gratulálok a fiadhoz, Balázs, mondta időnként Weöres, és rám nézett. (Vargha János Duna-köre épp akkor kapott Béke Nobel-díjat...) Ő nem a fiam, Sándor, javította ki Balázs rendületlen türelemmel, immár ötödször a vendéglátót. Hát persze hogy nem a fiad, méltatlankodott Weöres, ő Z. T., a Kortárs szerkesztője, és nagyon szeretem a verseit. Ettől boldog voltam ötödször is. Hogy siheder költőként tud rólam, és még szereti is, amit csinálok. Aztán a húgy szóról kezdett el beszélni, ami a régi magyarban csillagot jelentett. Hogy mennyivel szebb volt az a szó, mint a csillag. Nem értettem vele egyet, de ellenkezni sem mertem. Eszmeifuttatása végén odafordult hozzám, és ismét megdicsérte Vargha Balázst, hogy ilyen remek fia van. És a helyzet nem volt komikus. A helyzet helyzet volt. Egy nagy költő már kettős tudata. Jó érzés, hogy az egyik kettős egyike én lehettem...

Zalán Tibor

Ablak

Kirilla Teréz: „Őskezdet óta / itt vagyok
/ de a lepkével / meghalok.” 99

Vörös István: W5-fraktál. 101

Prágai Tamás: Szüret falun. 102

Bíró József: Aranylövés 104

Tárlat

Kárpáti Tamás festményei színes melléklet
B. Tóth Klára: Fényáteresztő képek. 105

Kelemen Lajos: Kis versek 114

Simek Valéria: Egymásnak suttogva 115

Czilczer Olga: Holt fák 115

Makkai-Kiss Nóra: EsszéAmely arra irányul,
hogy önmagamát felmutassam.
A meditációról. 116

Magyar Barna: Sűrű rendben vágom
a szombatot 119

Nyírfás Pyrker Dezső: Játék 119

Gál Éva Emese: A vers 120

Szauer Ágoston: Pillanat; Formák 121

Bognár Stefánia: Sum 121

Szepesi Dóra: Gyermekdal; Drágakő; Idill . . 122

Burján Gál Enikő: ANA HÖBU FILLÁ 122

Charta XXI

Szele Bálint: Jean Monnet
az európai megbékélésért 123

E számunk szerzői. 129

Illusztrációk

Kárpáti Tamás rajzai. 77, 81, 90, 94

Melléklet

Káva Téka - Napút-füzetek 77.

Tomaso Kemény:

Azzurro rogo il mare és La Regina
(Az Országos Idegennyelvű Könyvtár
8. műfordítás-pályázatának anyaga)

NAPÚT

Irodalom, művészet,
környezet

XV. évfolyam 7. szám

Tűzkút – Weöres 100
(1. rész)

E számunk képzőművész vendége, Kárpáti Tamás Munkácsy-díjas festőművész, grafikus, a Magyar Köztársaság Kiváló Művésze, a Magyar Művészeti Akadémia tagja. Keresztény tartalmú festményeit sajátos belső fény hatja át, melyet egyénien kifejlesztett lazúros technikával ér el. Számos önálló és kollektív kiállításon mutatkozott be. Műveit országos múzeumok őrzik. Szentendrén él és alkot.